7/1080 -3-

493

T.C.
ÇEVRE BAKANLIĞI
Çevre Kirliliğini Önleme ve Kontrol Genel Müdürlüğü

SAYI:B.19.0.ÇKÖ.0.01.00.01/ 155-510 18 OCAK 2000
KONU:Soru Önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ : 03.01.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1080-3318/8318 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda İstanbul Milletvekili Sayın Bülent AKARCALI'ya ait yazılı soru önergesi incelenmiş olup, önergede yeralan sorularla ilgili olarak Bakanlığımızca yürütülen çalışmalar aşağıda yeralmaktadır.

Soru: Perenco adlı petrol şirketi Diyarbakır civarında ham petrol atıklarını Dicle Nehri'ne atarak çok ciddi bir kirlilik yaratmıştır.

1: Bu kirlilikten Bakanlığınızın haberi varmıdır?

Cevap 1: Diyarbakır ili Merkez ilçesi Şahaban köyü civarında Dicle Nehri kıyısında 03.08.1999 tarihinden itibaren bir petrol sızıntısı başlamış olup, petrol atıklarının Dicle Nehri'ne verilmesi gibi bir duruma denetimlerimiz esnasında rastlanmamıştır. Başlayan bu petrol sızıntısından meydana gelen kirliliğin önlenmesi için 06.08.1999 tarihinden itibaren Diyarbakır İl Çevre Müdürlüğü başkanlığında DSİ X.Bölge Müdürlüğü, MTA Bölge Müdürlüğü ve Sanayi ve Ticaret Müdürlüğü teknik personellerinden oluşturulan komisyon tarafından olay ilk haber alındığı günden itibaren sürekli izlenerek gerekli tedbirler alınmıştır.

Ayrıca, ihtiyaç duyulabilecek yeni tedbirlerin uygulanması sağlanmakta ve kirlilikten etkilenmesi muhtemel yeraltı ve yerüstü su kaynaklarından periyodik olarak numuneler alınarak analizleri yaptırılmaktadır.

Soru 2: Varsa ne gibi tedbir alınmıştır ve Perenco şirketine ne gibi müeyyide uygulanmıştır?

T.C.
ÇEVRE BAKANLIĞI
Çevre Kirliliğini Önleme ve Kontrol Genel Müdürlüğü

Soru 3: Yoksa ne yapmayı düşünmektesiniz?

Cevap 2-3: Olayın duyulmasını müteakip Diyarbakır Valiliğince oluşturulan komisyon ilk etapta sızan ham petrolün nehir suyuna karışmasını önleyecek ve çevreye zarar vermeden toplanarak bertaraf edilmesine yönelik tedbirlerin alınmasını sağlamıştır.

Ham petrol sızıntı kaynağının tesbiti yönünde Perenco Firması, TPAO ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünce çalışmalar yapılmış olup kesin bir sonuca ulaşılamamıştır. Ancak bölgenin Perenco Firması ruhsat sahası içinde olması sebebiyle, sızıntı kaynağının belirlenmesine yönelik çalışmalar bu firma tarafından sürdürülmektedir.

Bölgede meydana gelen kirlilik ile ilgili olarak Petrol İşleri Genel Müdürlüğünden ham petrol sızıntısının Dicle Nehrine olan etkisinin bir an önce belirlenmesi amacıyla, Firmanın yapmakta olduğu test sonuçlarından bağımsız olarak gerekli numunelerin alınarak hidrokarbon analizinin yapılması ve bu kirliliğin giderilmesi için acil önlemlerin alınması istenmiştir.

Perenco Firması yetkilileri petrol sızıntı kaynağının tesbit edilmesi için geniş kapsamlı çalışmalar yaptıklarını sızan petrolün çevreye zarar vermesini önleyecek tedbirleri her geçen gün geliştirerek uyguladıklarını ayrıca bu konularda idarece istenecek yeni çalışmaları ve ilave tedbirleri eksiksiz yerine getireceklerini taahhüt etmiştir.

Bununla birlikte, kirliliğin devam etmesi ve gerekli kirlilik giderici önlemlerin etkin bir şekilde alınmaması durumunda 2872 sayılı Çevre Kanunu çerçevesinde gerekli yasal işlemlerin yapılması hususunda Diyarbakır Valiliğine talimat verilmiştir.

Konu ile ilgili olarak Bakanlığımız teknik elemanları da bölgede yerinde incelemelerde bulunmuştur. Bu çerçevede 24.09.1999 tarihinde Bakanlığımız koordinatörlüğünde Sağlık Bakanlığı, DSİ Genel Müdürlüğü, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, DSİ X.Bölge Müdürlüğü, Diyarbakır İl Çevre Müdürlüğü, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi, ODTÜ PAL Enstitüsü'nün katılımı ile bir toplantı yapılmıştır.

7/1080 -5-

T.C.
ÇEVRE BAKANLIĞI
Çevre Kirliliğini Önleme ve Kontrol Genel Müdürlüğü

495

Toplantıda konu ile ilgili olarak bugüne kadar yapılan çalışmalar değerlendirilmiş olup yapılan tespit ve değerlendirmeler doğrultusunda kirlenmenin önlenmesi ve giderilmesi hususunda kararlar alınmış ve gereğinin yapılması için ilgili kurum, kuruluş ve işletmelere bildirilmiştir.

Soru 4: Olayı kamuoyuna duyuran Diyarbakır'lı gazeteci Şeyhmus ÇAKAN'dan bu konuda ayrıntılı bilgi almayı düşünür müsünüz?

Cevap 4: Konu yukarıda da belirtildiği gibi İl Müdürlüğümüz koordinatörlüğünde oluşturulan komisyonca takip edilmekte ve yapılan çalışmalar ve alınan bilgiler bu komisyon tarafından diğer ilgili mercilere bildirilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Fevzi AYTEKİN
Çevre Bakanı